

v boju z večkratno sovražno premočjo. Kljub zvezanemu naporu največjih pomorskih sil sveta vodijo moji podmorski čolni zilavo in svesti si uspehov napade proti po morju pritekajoči bojni in življenski moči sovražnika. Vedno na boj pripravljene, odpirajo v neutrudljivem delovanju visokomorske bojne sile podmorskim čolnom pot na odprt morje in jim zasigurijo v zvezi z branitelji obali, vir svoje moči.

Daleč od doma se upira majhna, junaška četica naših varstvenih čet hrabro zmečajoče premoči sovražnika.

V spoštjivosti se spominjam vseh tistih, ki so svojo življenje za domovino žrtvovali.

Prednjeno od skrbi za brate na bojišču postavilo je prebivalstvo doma vse svoje moči v odpovedi polnej pozrtvovalnosti v službo naše velike zadeve.

Mi se moramo in bemo dalje borili, dokler se ne zlomi uničujoča volja sovražnika. Doprinesli bemo zato vsako žrtev in izvršili vse napore naših moči. V tem duhu ste armada in domovina nerazrušljivo zvezani. Njuna enodušna skupna zveza, njuna nevpogljiva volja dosegli boste zmago v boju za pravico in prostost Nemčije. To nam Bog daj!

Viljem I. R.

Upirajoč se na pravičnost naše skupne stvari in zaupajoč v bojo pomoč konečnega častnega miru, prekoračili smo prag petega vojnega leta. Pravičnim besedam slavnega nemškega cesarja, ki si je že pred izbruhom vojne prizadeval preprečiti to nečloveško gorje in ki je tudi v teku vojne večkrat skušal podati sovražniku roko sprave, katera je vedno le bila z zasmehovanjem in sovraštvom zavrnjena, pridružujejo se v zvestej zvestobi tudi neomahljivo druge zvezane države, katere so z Nemčijo vred le cilj peklenskega sovražnega načrta. Iz lepih besedij nemškega cesarja se zrcali jasno le edino obrambeni duh naših držav, ki niso nikdar stremile po razširjanju svojih mej in kojih vsiljeni jim boj so v obrambo svojih dežel bile primorane sprejeti in kojega hočejo tudi do častnega konca voditi, dokler se popolnoma ne zlomi uničujoča volja naših zunanjih sovražnikov in peklenski načrt jugoslovenskih veleizdajalcev v notranjosti države, ki edini pomagajo sovražnikom zavlačevati vojno, češ, da se skozi politične nemire v notranjosti dovede Avstrijo in z njo zvesto zavezničko Nemčijo do popolnega poraza, da bi si potem na razvalinah stare Avstrije ustanovili toliko hvalisano jugoslovansko državo, zvezano s krutimi, kraljemorskimi Srbji. Ali to se jim nikdar ne bode posrečilo. Kakor Feniks izšli boste osrednji velesili omlajeni in ojačeni iz tega grozrega boja in se boste zvezani skupno poprijeli del enoto-političnega in gospodarskega razvijanja.

Italijani postopajajo zverinsko z našimi vjetniki.

Nove dokaze o nečloveškem postopanju Italijanov z našimi vojnimi vjetniki podaja neki avstro-ogrski štabni oficir, ki se je po skoraj dveletnem vjetništvu povrnil. Klopute, udari s puškinom kopitom po glavi in po telesu, moritev odlikovanih vojakov ter oropanje do kože je nekaj čisto navadnega, kar se dogaja, ko Italijani zajamejo naše vojake. Vjet moštvo in oficirje spremišča vsikdar močna straža kavaljerje in karabinjerjev. Vjetniki morajo korakati brez vsake hrane in ne smejno niti piti vode; korakati morajo prav naglo, da dohajajo spremišča jih jezdce. Tudi ranjeni morajo peš. Bolnim in slabotnim, ki ne morejo dohajati, groze s smrtno. Po bitki pri Gorici je na cesti Gradisca-Romans k transportu vjetnikov pristopil italijanski oficir in je brez vsakega povoda kar hladnokrvno ustrielil našega feldvebla. Po umiku Italijanov iz Udine so karabinjerji postrelili avstro-ogrsko vjetnike od zadaj, ker jih ti niso mogli več dohajati. Italijanski vojaki, ki so se nahajali ob cesti, koder so naši vjetniki korakali, so

pljuvali našim v obraz in jih zmerjali z našč za to primernimi nemškimi psovki. Transporte vjetnikov zmerja na vse mogoče načine italijansko civilno prebivalstvo vseh stanov, moški, ženske in otroci in sida tako zadovoljstvo svojemu prirojenemu sovraštvu do nas. Pri takem početju še pomagajo straže, saj jim vsi avstrijski narodi niso nič drugče kakor osovraženi „porci di Austria“! Po železnicu se vozijo oficirji in moštvo v nabasanih živinskih vagonih. V splošnem pa delijo Italijani vjetnike v dve vrsti.

V prvo vrsto spadajo vjetniki iz narodov, katere je treba osvoboditi. Te silijo, da se morajo boriti za Italijo ali entento v obče, večinoma v Macedoniji, Albaniji, v Mesopotaniji in pri Saloniku pod srbskim poveljstvom ali pa na Francoskem.

V drugo vrsto pa spadajo vjetniki iz vseh drugih narodov avstrijskih; ti so delavnji italijanski sužnji. Porabljojajo jih povsod v kamenitih goratih vinogradih v vročini 60 in več stopin Celzija, v abruskih rudokopih, pri pogozdovanju in gradbi cest ter železnic; za svoje delo dobivajo vjetniki 40 centezimov na dan. Noben avstrijski vjetnik, bodisi oficir ali prostak, se ne sme sam pokazati na ulici brez straže, da ga ne bi napadlo ljudstvo. Vjetnike pošiljajo često v okužene kraje na delo, v močvirja ob Etni, poleti v pomarančne in oljčne vrtove, kjer divja na najhujši način mrzlica (malarija), pred katero domačini zbežijo. Za najmanjši prestopek se vjetniki kaznujejo s pozameznim zaporom, ali se jim odtegne plača, s postom, z verigami in celo v večletno ječo. Pri pogrebih je prepovedan vsak sprevod; ne gomila, ne križ ali napis ne priča, kje je ubogi vjetnik trpin našel svoj zadnji počitek.

Taki so torej Italijani nasproti nam. To naj bodo torej osvoboditelji ogroženih narodov v Avstriji? S temi se bratijo torej jugoslovenski veleizdajalski lopovi; ti Italijani naj po sodbi Trumbiča in drugih veleizdajalcev v Avstriji ter njihovih tovarishev in somišljenikov pomagajo razkosati Avstrijo in ustanoviti jugoslovansko državo? Ti veleizdajalska ironija!

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Karl Ferschnig †.

Iz sredine največjega boja za obstanek naše lepe domovine iztrgala nam je neizprosna smrt našega nepozabnega in mnogozasluženega boritelja za avstrijsko pravo, gospoda Karla Ferschnig, cesarskega svetnika, župana trga Rogatec in lastnika zlatega zasluznega križca, kateri je v pondeljek dne 5. avgusta 1918 v 76. letu svoje starosti ob 5. uri popoldan po dolgi, težki bolezni mirno zaspal. Pogreb nepozabnega rajnega vršil se je v sredo dne 7. avgusta 1918. — Trg Rogatec izgubil je z njim vrlega moža in pospeševalca kulturne dvige rogaškega okraja. — Bodimu štajerska zemlja, za katero se je boril in živel, lahka! Hudo prizadeti družini pa naše globoke sožalje!

Imenovanja v justični službi na Štajerskem. Deželnosodna svetnika in predstojnika okrajnih sodnih Hubert Wagner v Laškem in dr. Franc Pupacher v Ormožu ter namestnik državnega pravnika dr. Karl Weingerl v Celju so imenovani za deželnosodne svetnike v Celju.

Cene brivcev v Ptiju. Radi velike dragocene, kakor tudi radi pomanjkanja mila in perila, je deželno društvo brivcev za Štajersko, kakor v vseh drugih mestih zvišalo cene tudi v Ptiju, in sicer za britje K 1—, za striženje las K 1·50.

Iz ptujske okolice se nam poroča! Zadnji „Štajerc“ prinesel je članek „Stedljivost za prihodnjost“, kateri je našel v kmetskih krogih prav dober odmev. Na nekaj pojedinih točk

je pa člankar vendar le še pozabil in sicer na to, naj kmet, oziroma doma ostala kmetska ali posestnica štedi z denarjem in ga naj ne zapravlja za razkošno, nepotrebno blago ter za neumne igrače in druge norčije, katerih kmet dosedaj ni poznal in brez katerih je on in njegova deca prej tudi srečno živel, kajti take reči ne trajajo, nimajo pojma in se zahteva za nje danes gorostasne in nezaslišane cene. Dalje ima člankar prav, da vspodbuja in opozarja zadolžene posestnike, naj svoje dolgove v sparksah poravnajo, da bode njihovo gospodarstvo v prihodnosti prospevalo in da se bodo vdignili iz življenja vrednih denarnih zadrg, v katerih so dosedaj živel. Izbiijo naj si iz glave neumno misel, da bode denar svojo vrednost izgubil in da ga radi tega tako lahkomiseln zapravljajo. Zavedajo naj se in gledajo v bodočnost, ko bode končala vojna in bodo ta sedaj prihranjen in prislužen denar nujno rabili. Treba bode novih denarnih sredstev za povzdigo in pospeševanje umnega gospodarstva, treba bode denarja za popravo hiš in gospodarskih poslopij, za nakup živine, ki je poljedelstvu za pridobitev gnoja neobhodno potrebna, kajti ta stoji s poljedelstvom v tako ozki dotiki, da brez iste ni več kruha in tudi ne zaslužka. Varujmo se torej prepada, ki bi bil za nas in naše otroke v prihodnosti izgubosten. Kdor se ne more sedaj iz njega izkobacati, ta je za bodočnost izgubljen in temu ni več za pomagati.

Kmetu v pouk in opomin. Če se podamo na deželo, vidimo tu pa tam prav dobro urejena in tako umno uravnana polja, ki jih je vredno posnemati, drugod pa zopet tako ostudno in nestrokovnjaški obdelane in zruvane njive, pri katerih je dotičen, namesto da bi mu vrgle kak dobiček, na izgubi. Tako se vidi na ptujskem polju ob cesti Št. Janža kakih 6 km od Ptuja sedem ali osem njiv več posnetnikov, katere so res vzor umnega poljedelstva in katere je treba na vsak način posnemati; tam se vidi lepo urejene široke ogone z ozkimi brazdami, ki nesejo tamošnjim posnetnikom lep dobiček. Nekaj korakov dalje pa vidimo zopet gorostasno nasprotje. Tako zruvane in grdo obdelane njive, da se človeku kar studi ter da se mora vsak umen poljedelec nad tem hudovati in jeziti. Tam vidimo namreč njive z ozkimi ogoni in širokimi, širokimi brazdami, katere zgledajo, kakor da bi vsak dan svinje po njih rovale. Ali tamošnjim posnetnikom ne sega um takoj daleč, da bi izprevideli, da so le na izgubi? Ali ne pomislijo, da zgubijo z mnogoštevilnimi ogoni in širokimi brazdami najmanj dve tretjini svoje zemlje, ki jim ne donaša nobenega haska in za katero morajo vendar svojo davščino plačevati? Sedaj, ko dobijo kmet za svoje pridelke tako lepe bankovce, se tem bolj izplača, da se izkoristi vsak prostorček zemlje in to ne koristi njemu samemu ampak pri pomanjkanju življenskih sredstev tudi splošnosti in obenem ogroženej domovini. Pospešujte torej umno poljedelstvo in posnemajte vaše vzorne sosedje in uvideli bodoete, da služite splošnosti ter da koristite nele samemu sebi s tem, da skozi umno obdelovanje mnogo več pridelate, marveč da lahko tudi večje množine vaših pridelkov oddate.

Pred oddajo v norišnico — ušla. Neka 24 let stara Marija Korošec, roj. Hajnžič bila je radi tativ pri okrožni sodnji v Mariboru v preiskovalnem zaporu. Postopanje proti njej se je radi slabounnosti vstavilo in 2. tega meseca moralno bi se Korošec oddati v norišnico Feldhof. Pred oddajo pa je mestnemu pazniku zaporov ušla.

Najvišje cene za sveže sadje. Štajersko ces. kr. namestništvo je določilo za sveže sadje kot za česplje, jabolke, hruške in slive in sicer pri prodaji na drobno, t. j. do 5 kg, sledenje najvišje cene: Za takozvana luksus-jabolka brez pogreška kilogram K 1·68 za Gradeč, K 1·68 za prodajalne in K 1·60 za vse druge občine v deželi. Za luksus-jabolka s pogreškom K 1·22, 1·16, 1·10. Za namizna jabolka prvorivrne kakovosti K 1·14, 1·48,

140, drugovrstne kakovosti K 1:28, 1:32, 1:26. Za namizna jabolka K 1:—, 1:04, 98 v; jabolka za hišno rabo 90, 94, 88 v; jabolka za mošt 56, 58, 54 v. Namizne hruške prve kakovosti K 1:30, 1:34, 1:28; druge kakovosti K 1:18, 1:22, 1:16; rane hruške K 1:28, 1:32, 1:26; hruške za domačo rabo 84, 88, 82 v; za hruške za hruškovec 54, 58, 52 v. Za češljje, natrgane, namizno blago K 1:14 1:18, 1:10; za z drevja streseno blago 82, 86, 80 v; za slive K 1:18, 1:22, 1:16. Pri vseh teh cenah velja prva številka za Gradec, druga za prodajalne in tretja pa za ostale občine v deželi in sicer veljajo te cene samo za inozemsko blago. — Za tuje, kot za ogrsko blago so pa vrata za švindel široko odprta. Radovedni smo, kako se bode tudi to iztekel.

Razno.

Vojni poštni promet zavitkov. Odslej je pod obstoječimi pogoji dovoljen promet s privavnimi zavitki k poštnim uradom: 291, 454, 586, 593, 595, 647, 1056, 1057, 1058, zaprt pa k poštnim uradom: 5, 142, 144, 194, 232, 265, 334, 342, 345 in 362, oziroma dopustna posiljanje blagovnih vzorcev odslej tudi k vojno poštnim uradom 593, 1057 in 1058, zaprta pa k vojno-poštnim uradom 142, 232 in 627.

Množina žita, katero si sme kmetovalec obdržati zase in za osebe, ki žive z njim v skupnem gospodarstvu, se je z odredbo ministerstva za ljudsko prehrano določila. Glasom te ministerijalne odredbe si sme pridržati kmetovalec za vsako osebo, ki ima več kakor 15 let, po 11 kg žita na mesec, za ostale osebe pa po 9 kg. Ta kvota je določena za kmetovalce, ki se osebno udeležujejo poljskega posla, drugi pa si smejo pridržati samo po 6,75 kg žita na mesec za vsako osebo, ki še spada k gospodinjstvu.

Odpust letnika 1868. „Grazer Tagblatt“ poroča, da je vojna uprava odredila, da se rojstveni letnik 1868 trajno odpuste in sicer da se odpuste vsi oni vojaki tega letnika, ki imajo pravico do poljedelskega dopusta.

Žrtev svoje žene. V občini Brje pri Rihembergu je ustrelila gostilničarjeva žena svojega moža, Mihaela Ključn s petimi strelji in se nato sama javila z besedami: „Hudiča sem ubila.“ Med obema je vladal večen razpor in preprič, ki je končno končal z žaloigro. Svoje hčere je odpravila usodnega dne z doma in ko je prišel mož z dela domov, je izvršila žena svoje krvavo delo. Žena pride pred tržaško porotno sodišče.

Zakaj ni mesa? Na zaprti mestni železniški progi med Hüteldorf-Hacking je stal, kot poroča „Abd.“, več dni velik transport ukrajinskih volov. Nihče se ni briral za živali. Konduktor je pravil, da že več tednov niso imeli skoro nič jesti. Med potomo jih je poginilo 35, potem pa še 2. Preostala živina je bila sama kost in koža. — Tako lahkomiseln nas spravljajo ob mesu. Iz tega se uvidi, kako brezbrizno se pri nas z vsem postopa. Nalašč delujejo na to, da bi Avstrijo prej ali slej dovedli do razsula.

Policija v Fiumi zaplenila za 60.000 kron zlata. Zadnje dni je aretirala policija v Fiumi nekaj oseb, ki so prodajale zlato. Domnevajo, da to more biti ono zlato, ki so ga nedavno pokradli v Budimpešti. Več oseb so vtaknili v zapor, zaplenjeno zlato v vrednosti 60.000 kron pa so shranili, dokler se ne izkaže, odkd je prišlo.

Upravni aparat v Avstro-Ogrski. O ustavnih in upravnih reformah pri nas v Avstriji se je že dovolj govorilo. Naprej se pa ne more, ker je tu vse preveč različnih naziranj. Najvažnejša reforma, ki jo je bilo treba izvesti, pa se tiče žepa visokih in višjih gospodov. Imamo lepreve in večina merodajnih krogov, ki sedijo pri državnih koritih. Primera z Ogrsko v tem marsikaj razjasni. Na Ogrskem izvršuje svoj posel v postavodaji, upravni in pravosodni službi 75.101 oseb in ti preživljajo 119.946 oseb; v Avstriji pa 245.165 oseb, ki imajo preživljati 408.906 svojev. Torej 653.071 ljudi se živi pri nas od „upravnega aparata“ in le 195.047 oseb na Ogrskem.

„Hic Rhodus, hic salta!“ Nočajo, ali „ne morejo“ enostavnejše urediti upravnega aparata, ker se ga drži kot klop le preveč in tudi previšajočih oseb s svojo eksistenco in z želodcem. Toda reformirati se bo moralo, ako noče imeti država vedno škodo in le škodo. Davkoplăčevalec pa plačuj, da avstrijski kralj je ne trpe pomanjkanja . . .

Angleško žalovanje za carjem. Berlin, 1. avgusta. „Nordd. Allg. Zeitung“ piše pod naslovom „Anglija žaluje“: Iz Anglije prihaja novica, da je dvor napovedal tritedensko žalovanje radi carjeve smrti. Brez ogorčenja ne moremo čitati te novice, ker tu je dosegllo angleško hlinjenje svoj višek. Car je padel kot žrtev angleške politike. Dasi Nemčija za moža, kogej slabost in krutost niste mogli zadržati vojne, ne more imeti globokega sočutja, se je vendar zdi to žalovanje, ki bodi samo propaganda, kot zasmehovanje mrtveca.

Odpust treh najstarejših letnikov. Dunaj, 5. avgusta. Glasom oficijnih poročil bodo 51, 50 in 49 let stari ljudje odpuščeni izpod zastav. Minister za domobranstvo Czapp je pojasnil poslancem, da je ukrenil vse potrebno glede 49-letnikov. Izmena letnikov prične s 15. septembrom in do 31. decembra 1918 bo demobiliziral zadnji mož pri svojem nadomestnem oddelku. Kot nadomestek prihajajo v prvi vrsti v poštov vsi za pomožno službo sposobni letniki 1870–1900 in v drugi vrsti za fronto in stražo sposobni letniki 1870 in 1871; to sta najstarejša dva letnika, ki sploh prihajata v poštov. Na poljedelce in ljudi sličnih poklicov se bode najbolj oziralo.

Preudaren župan. V nekem švedskem mestecu zbrala se je pred stanovanjem župana večja množina ljudi. „Kaj hočete tukaj?“ jih vpraša župan začuden. — „Mi demonstriramo, da bi dobili več za jesti“, se je slišalo zamolklo iz množice. — „To je vrla ideja“, je odvrmil župan, „jaz pride takoj dol in bodem protestiral z vami.“

Kolkovanje prošenj za oprostitev. C. kr. finančno ministerstvo je odредilo, da morajo biti prošnje za oprostitev črnovojnikov od črnovojniške službe kolkovane z 2 K in priloga za 50 v. Kjer ni prošnje, mora biti z 2 K kolkovana oprostitvena razvidnica II. eventualno razvidni seznamek o oprostitvah II. Kolkovanja so prosti uradi, železnice, Rdeči križ, pomožna društva in obrati, ki so pod vojaško oblastjo. Oprostitvene razvidnice II in razvidne seznamke II je kolkovana na oni strani, kjer je podpisana prosilcev.

Zaradi enega nahrbtnika krompirja v smrt tiran. Na ogrski obmejni postaji Slatini je ogrski obmejni policaj prijet 12 letnega dečka z Dunaja, ki je imel krompir v nahrbtniku. Deček je tekel od vagona do vagona, policaj za njim, deček na streho, policaj za njim, deček je pri skoku z vagona na vagon padel z vlaka, ki ga je povozil. Železniški službeni so hoteli policaja ugonobiti, pa je urno zbežal. — Mislimo, da policaj v res potrebnih slučajih gotovo ni tako veden v službi. Velikih lumpov in tatov seveda policija nikdar ne najde.

Izboljšanje menaže za moštvo v zaledju. Odslej bodo dobivali vojaki v zaledju in vojni vjetniki dnevno 350 gramov kruha, za 100 g več kot pred štirimi tedni in za 250 g več kakor zadnji čas. K temu je pripomogla nova žetev. Mesna racija se je določila na 150 g za vsakega vojaka.

Nove cene kruha in moke. Nova cena kruha uradno še ni bila objavljena, pač pa so doble politične deželne oblasti od ministerstva za ljudsko prehrano navodila, da izdelajo odredbo o zvišanju krušne cene, da more stopiti v veljavno ob enem s staro kolčino kruha, ki se bo mogla nakazovati — kot se pričakuje — z 12. avgustom dalje, tudi nova cena za kruh in moko. En hleb 126 dekagramov, t. j. tedenska racija, ki stane zdaj 72 vinarjev, se bode zvišali nekake na 1 K 30 vin., kar odgovarja približno 80 odstotnemu povišanju cen. Kilogram moke za peko bo stal okroglo 3 K, cena moke za kuhno se bo zvišala za 50 odstotkov in prvovrstna moka za kuhno bo stala okrog 1 K 50 vin.; krušna moka pa bo veljala 1 krono.

To zvišanje cen nalaga mestnemu prebivalstvu v Avstriji novo breme, ki bo znašalo letos gotovo 2 milijardi kron; v prihodnjih sejah poslanske zbornice o davčnih posvetih bodo morali poslanci zahtevati od vlade način pojasnil o bilanci državnega gospodarstva z moko, da dobijo vpogled, če je bilo res neobhodno potrebno, tako zelo podražiti to najvažnejše živilo.

Številka 13 — Številka nesrečnika. Med ljudstvom se obče govori, da se zgodi kaka nesreča, če jih sedi 13 ob mizi. Za to bajko prinaša nek švedski list kot dokazilo, sledič Šaljivko: Na železnicni pejata se 2 gospoda, govorita o tem in onem in nasledno prideta tudi na babjeverstvo in usodepolni številki 13. Eden vpraša drugega, ali je že bil kedaj kot trinajsti pri mizi. Gotovo, odvrne ta, enkrat sem bil. — Ali ni prinesla številka 13 enemu navzgor? kako nezgodo? — Da, skoraj vsem. Res, ali je eden umrl? — Ne mislim. Ali se je kaka druga nesreča pripetila? Ali ni bilo zadosti za jesti, ali je pijača zmanjkala? Kaj še, za jesti in piti ni bilo ničesar. Kdor govoriti tudi o pojedini. Saj pa ste pravili, da vas je bilo 13 ob mizi. Seveda sem to reklo in tako je tudi bilo. Šlo se pa je za mizo, ki je stala v pisarni nekega advokata. 11 mojih upnikov se je tamkaj zbralo, 12. bil je odvetnik in 13. jaz. Po daljšem odmoru nadaljuje gospod svojo pričo! Niti eden mojih upnikov ni dobil niti piškavega vinjarja. Res, bila zgodila se je za vse velika nesreča.

Orožnik in aretiranec oba mrtva. Sežanski orožniški stražmojster Edvard Žitko, 40 let star, dobil je od svojega poveljstva povelje, da naj skuša zaslediti dva vojna deserterja, ki sta okoli Divače nadlegovala ljudi s tatinami. Stražmojster je storil, kakor mu je bilo zaukano in je tudi oba ptička aretiral. Gnal ju je v Povir k županstvu. Tamkaj ju je vprito župana začel preiskovati. Ko je segel enemu teh lopovov v nahrbtnik, da bi pogledal, kaj da se v njem nahaja, je aretiranec hipoma potegnil bajonet iz nožnice in ga zasadil orožniku v prsi. Ta je omahnil in se skoraj zgrudil na tla. V zadnjem trenutku pa je zbral vse svoje moči, potegnil revolver iz toka in ustrelil. Zadel je onega naravnost v srce, da se je takoj zgrudil na tla in v par trenutkih izdihnil. Takoj nato je padel orožnik sam in obležal mrtve na tleh. Druga aretiranca so izročili vojaški oblasti. Orožnik zapušča vodo in otroke.

Kolera in lakota v Petersburgu. Berlin, 31. julija. Kakor se poroča, je poveljnik v Petersburgu prepovedal bivanje v mestu vsem onim prebivalcem, ki niso neobhodno navezani na mesto, ker je vsled kolere in lakote položaj v Petersburgu obupen. Na pokopališčih je na tisoči nepokopanih mrljev.

Koliko Amerikancev je v vojski? Berlin, 1. avgusta. „Baseler Nachrichten“ poročajo, da je v prvi bojni črti kakih 120–150 tisoč Amerikancev.

Viktoria varstveni ključi so zopet za dobiti in sicer v različnih tipih. Natančneje v našem oglasu, vendar opozarjam, da so cene veljavne do konca avgusta, ker je povisanje cen predstoječe. Ključi za omare se ne izdelujejo.

Gospodarske stvari.

Kaj mora vedeti vsaki kmet o zbiranju gnoja ter gnojnico in o ravnjanju z njima.

Po Leopoldu Stockerju.

Konec.

Zategadelj zaslužijo temeljna pravila za ravnanje s hlevskim gnojem največjo pozornost. Ni pa dovolj, da se samo upoštevajo, morajo se tudi posnetati.

1. Skrbi za to, da se na gnojnišču gnojiline snovi ne izcešajo. Najumestnejše je, če se gnojnišče tlaka. Ako nimata neprodorognega tlaka, tedaj vsaj navzo posnete plast ilovnatozemljo na tla gnojnišča ilovica popije pronikujočo gnojnico in zabrani večje izgube. Ta plast ilovice se zvozi z drugim gnojem vred na polje in se nadomesti zopet z novo.

Samoposebi umetno je, da je treba zabraniti izgube vsled pocejanja v zemljo, ker spadajo gnojiline snovi na polje ali travnik. Deževnica, ki pada na gno-